

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
соціальної педагогіки та соціальної роботи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28.08.2025 р.)

Завідувач кафедри

доц. В.С. Корнят

**Силабус з навчальної дисципліни «Соціально-педагогічна діяльність у закладах освіти»,
що викладається в межах ОПП Соціальна педагогіка першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 231 Соціальна робота**

Назва дисципліни	Соціально-педагогічна діяльність у закладах освіти
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського,7,
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 Соціальна робота 231 Соціальна робота
Викладачі	Марчук Алла Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, Сухоцька Іванна Богданівна, асистент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Контактна інформація викладачів	ел. пошта: alla.marchuk@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Понеділок, 13.30 – 15.00, кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/sotsialno-pedahohichna-robot-a-v-zakladah-osvity

Інформація про дисципліну	Курс «Соціально-педагогічна діяльність у закладах освіти» призначено для здобувачів першого бакалаврського рівня третього року денної форми навчання. Предметом вивчення навчальної дисципліни є: професійний портрет соціального педагога, вимоги до його рівня знань та умінь; статус соціального педагога, його основні функціональні обов'язки у закладах освіти; нормативно-правове забезпечення діяльності соціального педагога, організація його «робочого столу»; планування, ведення документації та звітності; налагодження взаємодії з учасниками навчально-виховного процесу та іншими суб'єктами соціально-педагогічної діяльності
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Соціально-педагогічна діяльність у закладах освіти» є нормативною дисципліною зі спеціальності 231 Соціальна робота для Освітньої програми Соціальна педагогіка, яка викладається у <u>5</u> семестрі в обсязі <u>8</u> кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Змістовий модуль 1. Функціональне поле діяльності соціального педагога в закладах освіти. Змістовий модуль 2. Особливості діяльності соціального педагога у закладах освіти. Змістовий модуль 3. Діяльність соціального педагога у спеціалізованих освітніх установах.
Мета та цілі дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни є: розкриття специфіки роботи соціального педагога в різних типах навчальних закладів. Основними завданнями вивчення дисципліни є: <ul style="list-style-type: none"> – охарактеризувати зміст та форми роботи соціального педагога у навчальних закладах різного типу; – надати інформацію щодо нормативно-правового забезпечення соціально-педагогічної діяльності фахівців у закладах системи освіти; – ознайомити студентів з посадовими обов'язками соціального педагога в закладах освіти; – охарактеризувати особливості роботи соціального педагога з різними категоріями дітей, що потребують соціально-педагогічної підтримки.
Література для вивчення дисципліни	Базова 1. Адаптація дітей до навчання у школі в діяльності психологічної служби: методичні рекомендації / за наук. ред. В.Г. Панка. Київ, Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2013. 100 с.

2. Виявлення, попередження і розгляд випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми. Методичні матеріали для працівників освіти. Авт.- упор.: Буров С, Дубініна І., Онишко Ю., Смилова Л., Ясиновська М. – К.: Видавничий дім «КАЛИТА», 2007. 36 с.
3. Впровадження моделі «Школа вільна від насильства» в закладах освіти/Андрєєнкова В. Л., Бондар В. І., Войцях Т. В. та ін. – К.– 2023. – 160 с.
4. Діти з особливими потребами в школі : психол.-пед. супровід. [авт.-упоряд.: Романова О. М. та ін.]. К. : Шкільний світ, 2011. 127 с.
5. Докторович М. О. Неповна сім'я. Особливості роботи соціального педагога. К. : Шкільний світ, 2010. 126 с.
6. Зайченко М.В. Інструментарій соціального педагога. К. : Шк. Світ, 2011. 128 с.
7. Литвиненко С. А. Основи соціально-педагогічної діяльності : навч. посібн. для студ. вищ. пед. навч. закладів. Одеса : ПНЦАІШ, 2007. 187 с.
8. Методи роботи соціального педагога: матеріали творчої групи соціальних педагогів. К.: Редакція загальнопед. газет, (Бібліотека «Шкільного світу»), 2012. 96 с.
9. Мойсеєнко К. Професійна діяльність соціального педагога: метод. посібник. К.: Пік. Світ, 2009. 120с.
10. Настільна книга соціального педагога (нормативно-правове забезпечення діяльності) / упоряд. Ю.А.Луценко, В.Г.Панок. К. : Білоцерківдрук, 2011. 308с.
11. Навчально-методичний посібник «Організація роботи з розв'язання проблеми насильства в школі». К.: Huss, 2011. – 96 с.
12. Психологічна безпека освітнього середовища: методи, технології, шляхи формування: практичний посібник / авт. кол: В. В. Байдик, Ю. П. Гопкало, І. О. Корнієнко, Н. В. Лунченко, Ю. А. Луценко, Р. А. Мороз, М. В. Саврасов; за наук. ред. Н. В. Лунченко. НАПН України, Укр. наук.-метод. центр практ. психол. і соц. роботи. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2024. 134 с.
13. Формування превентивного виховного середовища загальноосвітнього навчального закладу : навч.-метод. посіб. / Єжова О. О., Кириченко В. І., Тарасова Т. В., Федорченко Т. Є., Муромець В. Г., Нечерда В. Б., Оржеховська В. М., Кириленко С. В. ; [За заг. ред. д.п.н., проф. Оржеховської В. М.]. — Кіровоград : Імекс ЛТД, 2014. — 172 с.
14. Технології психосоціальної допомоги дітям і сім'ям, що опинились у складних життєвих обставинах внаслідок військових дій (з досвіду роботи) / авт. кол: В. В. Байдик, Ю. С. Бондарук, Ю. П. Гопкало, Т. Б. Гніда, І. О. Корнієнко, Н. В. Лунченко, Ю. А. Луценко, Р. А. Мороз, І. І. Ткачук; за наук. ред. В. Г. Панка, І. І. Ткачук. Київ : Ніка-Центр, 2021. 118 с.

Додаткова

1. Абетка соціального педагога / укладач В.В. Волканова. Х.: Вид. група «Основа», (Серія «Соціальному педагогу»). 2011. 235 с.
2. Докторович М.О. та ін. Соціально-психологічна робота з проблемними підлітками. К. : Ред. загальнопед. газет, 2013. 125 с.
3. Корнят В.С., Марчук А.В. Нормативно-правові основи організації соціальним педагогом статевого виховання дітей та молоді. *Інноваційна педагогіка* : науковий журнал – Одеса, 2019. – Випуск 13. – Том 2. – С. 125 – 128. (Режим доступу: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2019/13/part_2/28.pdf).
4. Луценко Ю. А. Діти-правопорушники: що робити? К.: Шк. світ, 2010. 128 с. (Бібліотека «Шкільного світу»).
5. Марчук А.В, Кузик О.М. Психолого-педагогічні основи та особливості соціальної роботи з різними типами сімей. // Збірник наукових праць ЛьвДУВС. Серія психологічна. Випуск 1. 2014. – С. 39-48.
6. Марчук А.В. Освітнє середовище як чинник формування стійкості та опірності особистості до складних життєвих ситуацій. Психічне здоров'я особистості у кризовому суспільстві: Збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (Львів, 23 жовтня 2020 року). Львів, 2020. С. 167-170.
7. Марчук А.В. Резильентність та патріотизм: стратегії виховання в інклюзивному освітньому просторі. / А. Шеремет, А. Марчук // Патріотичне виховання в освіті та соціальній роботі: уроки минулого та сучасний погляд : матеріали міжвузів. наук.-практ. конф. (Хмельницький, 22 лютого 2024 року) : Хмельницький: ПП « А.В.Царук», 2024. С. 260-264.
8. Некраш Л.М. Вибір професії: як діяти, щоб не помилитися. К. : Шкільний світ, 2011. 126 с.
9. Психолого-педагогічна робота у загальноосвітніх навчальних закладах з профілактики насильства над дітьми: метод. посіб. / Автори-упоряд.: Вовчок Т.В., Степура Н.П., Даниленко І.С. та ін.; За заг. ред. Т.П. Цюман. К.: ВПЦ «Експрес»,2009. 328 с.
10. Психолого-педагогічна робота в закладах соціальної реабілітації (методичний посібник) / за заг. ред. Ю.А.Луценка, Є.Б.Павлової, В.Г.Панка К.: Видавець: Надтока О.Ф., 2011. 310с.
11. Трубавіна І. М. Етика соціально-педагогічної роботи з сім'єю. К. : УДЦССМ, 2000. 94 с.
12. Шульга В. В. Соціальний педагог у загальноосвітньому навчальному закладі : метод. реком. / Шульга В. В. К.: Ніка-Центр, 2004. 124 с.
13. Щорс В.В. Універсальний довідник соціального педагога. Київ : Ред. загальнопедагогічних газет, 2014. 124 с.
14. Marchuk A. Psychological and Pedagogical Readiness of Future Psychologists For Work in the System of Inclusive Education. / Vyacheslav Blikhar, Mariana Kashchuk, Alla Marchuk // Science and Education, 2018,

	<p>Issue 2 .pp. 27-33. DOI: https://doi.org/10.24195/2414-4665-2018-2-4 (Web of Science)</p> <p>15. Alla Marchuk, Lidiya Oryshchyn-Buzhdyhan, Nataliya Kalka. Psychologiczne i społeczne aspekty bullyingu w kontekście adaptacji dzieci wewnątrznie przesiedlonych w Ukrainie. Pomoc dzieciom ukraińskim w czasie wojny. (2024). Ss. 161-175. https://doi.org/10.31338/uw.9788323566328</p> <p>Интернет-ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. www.ebooktime.net/book/ 2. www.psyh.kiev.ua/ 3. www.nbu.gov.ua 4. zakon.rada.gov.ua 5. https://nus.org.ua/ 6. Електронний каталог. Наукові видання України. Режим доступу: http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/library/TopicDescription?topic_id=115612 7. Наукова бібліотека ЛНУ імені Івана Франка – Режим доступу: https://www.lnulibrary.lviv.ua/ 8. Наукова періодика України (журнали та збірники наукових праць). – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc%5FGum/Vlush.
<p>Обсяг курсу</p>	<p><u>Денна форма навчання:</u> <u>80</u> години аудиторних занять. З них 32 години – лекцій, 48 години – практичних занять та 70 годин самостійна робота студентів</p> <p><u>Заочна форма навчання:</u> 10 год. – лекційних занять, 12 год – практичні заняття, 128 год – самостійна робота студентів</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p><i>Інтегральна компетентність</i> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><i>Загальні компетентності</i></p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p>

Фахові компетентності спеціальності

ФК1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

ФК5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі, які опинилися в складних життєвих обставинах.

ФК8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.

ФК9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.

ФК10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

ФК11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

ФК20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

ФК22. Здатність налагоджувати співпрацю закладів освіти, сім'ї і суспільства у вихованні особистості, сприяти її адаптації до умов соціального середовища.

Програмні результати навчання (за освітньою програмою)

ПРН1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

ПРН3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

ПРН5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

ПРН6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

ПРН9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.

ПРН10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.

	<p>ПРН11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.</p> <p>ПРН12. Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.</p> <p>ПРН13. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.</p> <p>ПРН14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.</p> <p>ПРН15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.</p> <p>ПРН17. Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й насаджувати клієнтів.</p> <p>ПРН18. Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.</p> <p>ПРН19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.</p> <p>ПРН21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.</p> <p>ПРН22. Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.</p> <p>ПРН23. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки.</p> <p>ПРН 24. Здійснювати соціально-педагогічну діяльність на партнерських засадах, налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад, створювати умови для розвитку особистості, її здібностей.</p> <p>ПРН 25. Організовувати взаємодію закладів освіти, сім'ї і суспільства у вихованні здобувачів освіти, сприяти їх адаптації до умов соціального середовища.</p>
<p>Ключові слова</p>	<p>Заклади освіти, девіантна поведінка, діти з інвалідністю., інклюзія, методи соціально-педагогічної діяльності, напрями діяльності соціального педагога, насильство, професійна орієнтація, соціальний педагог, статеве виховання, форми соціально-педагогічної діяльності, функції діяльності соціального</p>

	педагога.
Формат курсу	Очний
теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	Екзамен
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін, як: «Загальна та соціальна педагогіка», «Загальна, вікова та соціальна психологія», «Основи соціалізації особистості», «Психолого-педагогічні засади міжособистісного спілкування та основи конфліктології».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція (вступна, інформативна, проблемна, лекція-дискусія та ін.), бесіда, інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм, обговорення, дискусії, моделювання, ділова гра), виконання індивідуальних завдань, написання есе, реферату, підготовка презентацій, виступи.
Необхідні обладнання	Комп'ютер, мультимедійний проектор, фліпчарт, маркери.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Семінарські заняття: 30 балів (15 занять по 2 бали) Практичні заняття: 8 балів (8 занять по 1 балу) Модульна контрольна робота: 12 балів (1 МКР – 4 бали, підсумкова – 8 балів)</p> <p>Обмеження використання ШІ в оцінюваних завданнях: Для індивідуальних письмових робіт (есе, рефератів, кейс-аналізів) використання ШІ дозволяється лише для пошуку ідей, структурування тексту або перекладу, але не для створення фінального тексту без суттєвої переробки. Використання ШІ для обробки даних (наприклад, аналіз статистики чи літератури) має бути</p>

задокументовано.

Студенти мають вказувати, які саме інструменти ШІ використовувалися (наприклад, «Для аналізу використано Grok 3 від xAI, дата запиту: 13.09.2025»).

Викладач перевіряє роботу через Unicheck, щоб переконатися, що текст не є прямим копіюванням результатів ШІ, і оцінює авторський внесок студента.

Академічна доброчесність: Очікуються, що виконані студентами практичні роботи, завдання до семінарський і практичних занять є самостійними роботами студентів, їх власними міркуваннями і висновками, оригінальними дослідженнями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, використання без дозволу інформації з проєктів і робіт інших учасників курсу становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Етичне використання штучного інтелекту (ШІ) у навчальному процесі є критично важливим для забезпечення академічної доброчесності, поваги до авторських прав. Студенти повинні чітко вказувати, коли та як вони використовували ШІ у своїх роботах (наприклад, для генерації ідей, аналізу даних, структурування тексту чи перекладу. Приклад: «Для аналізу літератури використано Grok 3 від xAI (дата запиту: 13.09.2025), результати адаптовано автором»). Відсутність такого зазначення вважається плагіатом.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що студенти відвідають усі лекційні та семінарські/практичні заняття. Важливо, щоб студенти інформували викладача про неможливість відвідати заняття та способи й терміни відпрацювання пропущених занять. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених у курсі.

Література. Уся література, яку здобувачі освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Заохочується активність студентів щодо пошуків і використання літератури та інших джерел інформації, додатково до рекомендованих.

Використання штучного інтелекту (ШІ) (Grok, ChatGPT, Gemini тощо) студентами дозволяється відповідно до принципів академічної доброчесності. Забороняється подавати результати роботи ШІ як власні без належного цитування чи адаптації. У разі використання ШІ для генерації текстів, ідей чи

аналізу даних необхідно вказувати джерело (назву інструменту ШІ, дату використання) у бібліографічному списку або примітках до роботи.

Студенти повинні перевіряти інформацію, отриману за допомогою ШІ, на достовірність, використовуючи академічні джерела (статті, книги, бази даних, такі як Google Scholar, ResearchGate). ШІ не може замінити критичне мислення.

Студенти несуть відповідальність за достовірність і якість інформації, отриманої за допомогою ШІ. Вони повинні перевіряти дані на відповідність академічним джерелам. ШІ може містити упередження (bias). Студенти мають критично оцінювати вихідні дані ШІ.

Використання ШІ для створення контенту не звільняє студентів від обов'язку цитувати оригінальні джерела. Наприклад, якщо ШІ узагальнює статтю, студент має знайти та процитувати першоджерело, а не поклатися лише на вихідні дані ШІ.

Перед використанням ШІ для виконання складних завдань студенти повинні проконсультуватись з викладачем, щоб переконатися, що це відповідає цілям, завданням та етичним стандартам.

Використовувати ШІ як допоміжний інструмент, а не заміну власного критичного мислення.

Можливості використання штучного інтелекту:

- Дослідження та аналіз літератури: ШІ може використовуватися для швидкого пошуку актуальних джерел, узагальнення літератури чи створення анотацій. Наприклад, інструменти типу Grok 3 здатні аналізувати наукові статті та надавати стислий огляд. ШІ (наприклад, Grok 3) може допомогти узагальнити статті, знайти актуальні джерела чи створити анотації. Студенти повинні перевіряти ці дані через академічні бази (наприклад, ResearchGate, SpringerLink).

- Обробка даних: ШІ може допомагати в аналізі статистичних даних, отриманих у процесі досліджень (наприклад, опитувань клієнтів соціальних служб), або в обробці великих обсягів текстової інформації для виявлення тенденцій.

- Мовна підтримка: ШІ-інструменти перекладу (наприклад, DeepL або Grok із функцією перекладу) можуть використовуватися для роботи з зарубіжними джерелами.

Студенти повинні оцінювати обмеження ШІ, зокрема можливі упередження в даних, неточності чи невідповідність культурному контексту України.

Усі випадки використання ШІ мають бути чітко задокументовані у роботах.

Регулювання використання ШІ у навчальному процесі базується на таких ключових принципах:

Академічна доброчесність: Використання ШІ має відповідати Кодексу академічної доброчесності університету та Закону України «Про освіту», зокрема щодо уникнення плагіату та забезпечення авторства

	<p>робіт.</p> <p>Етичність: Відповідність етичним стандартам соціальної роботи, визначеним міжнародними організаціями (наприклад, IFSW – International Federation of Social Workers) та національними кодексами етики соціальних працівників.</p> <p>Прозорість: Студенти повинні чітко документувати використання ШІ у своїх роботах, зазначаючи інструменти, цілі та внесок ШІ.</p> <p>Конфіденційність і захист даних: Використання ШІ не має порушувати закони про захист персональних даних, зокрема Закон України «Про захист персональних даних».</p> <p>Контрольованість: Використання ШІ має бути узгоджене з викладачами та відповідати цілям навчальної дисципліни.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані за виконання усіх завдань. При цьому обов'язково враховуються присутність та активність студента під час лекційних, практичних і семінарських занять, виконання студентом самостійної роботи; відсутність пропусків та запізень на заняття без поважних причин; вчасне виконання завдань та ін. Не допускається: користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням; списування та плагіат. Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій і практичних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом. Виконані завдання і роботи студента повинні демонструвати його самостійність, креативність та активність, відсутність ознак повторюваності та плагіату. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до екзамену</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Система соціально-педагогічної роботи в освітніх установах. 2) Типологія закладів системи освіти (дошкільна освіта, загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна освіта, вища освіта). 3) Характеристика психологічної служби системи освіти України. Мета, завдання, функції та принципи діяльності психологічної служби. Структурні підрозділи психологічної служби системи освіти. 4) Посадові обов'язки соціального педагога в закладах освіти. 5) Функції соціально-педагогічної роботи фахівця закладу освіти. 6) Кваліфікаційні вимоги до соціального педагога. 7) Документація соціального педагога загальноосвітнього навчального закладу, вимоги до її ведення.

- 8) Соціальна паспортизація класу, школи.
- 9) Зміст соціально-педагогічної роботи у закладах дошкільної освіти.
- 10) Середня загальноосвітня школа як соціально-педагогічна система. Основні групи та категорії дітей, які потребують допомоги соціального педагога. Проблеми, які вирішуються соціальним педагогом у школі.
- 11) Діагностична й прогностична робота соціального педагога у закладі освіти.
- 12) Консультативна діяльність соціального педагога у закладі освіти.
- 13) Корекційно-розвивальна а робота соціального педагога у закладі освіти.
- 14) Профілактична робота соціального педагога у закладі освіти.
- 15) Зміст та форми просвітницької діяльності соціального педагога у закладі освіти.
- 16) Забезпечення зв'язків з громадськістю у закладі освіти (благодійні фонди, товариства, міжнародні організації, центри, громадські об'єднання тощо).
- 17) Поняття «норма» та «відхилення» у соціальній педагогіці.
- 18) Поняття обдарованості. Типи обдарованості. Поняття загальної та спеціальної обдарованості. Особливості обдарованих дітей.
- 19) Робота соціального педагога з обдарованими дітьми.
- 20) Поняття девіантної поведінки, її види.
- 21) Проблеми бездоглядності і бродяжництва та спроби їх вирішення в Україні.
- 22) Притулки для неповнолітніх, їх роль.
- 23) Зміст роботи соціального педагога з дітьми, що мають відхилення у поведінці.
- 24) Статеве виховання школярів як напрям діяльності соціального педагога у загальноосвітній школі.
- 25) Співпраця соціального педагога з педагогічним колективом у вирішення соціальних проблем.
- 26) Напрями, форми та методи взаємодії, основні проблеми, які вирішує соціальний педагог.
- 27) Педагогічні конфлікти та їх профілактика.
- 28) Емоційне вигорання педагогів та шляхи його подолання.
- 29) Зміст соціально-педагогічної роботи з сім'єю у закладі освіти.
- 30) Напрями соціально-педагогічної діяльності з сім'єю.
- 31) Форми та методи роботи з різними типами сімей.
- 32) Соціально-профілактична робота з сім'єю. Форми та методи профілактичної роботи (лекторії, ділові імітаційні ігри, тематичні семінари, тематичні дні, клуби для молодих сімей).
- 33) Особливості соціально-педагогічного інспектування сім'ї.

	<p>34) Особливості соціально-педагогічного супроводу сім'ї.</p> <p>35) Професійна орієнтація школярів як соціально-педагогічна проблема.</p> <p>36) Складові професійної орієнтації.</p> <p>37) Становлення професійних намірів школярів на різних вікових етапах.</p> <p>38) Зміст та форми проведення професійної діагностики, професійної консультації.</p> <p>39) Сирітство як соціальна проблема. Особливості соціалізації дітей-сиріт, які виховуються в інтернатних установах. Деінституціалізація: проблеми та шляхи реалізації.</p> <p>40) Форми опіки над дітьми-сиротами. Опіка та піклування. Усиновлення. Виховання у прийомних сім'ях та у дитячих будинках сімейного типу.</p> <p>41) Робота соціального педагога з дітьми з особливостями психофізичного розвитку.</p> <p>42) Соціально-педагогічний супровід та соціально-педагогічна підтримка дітей з особливостями психофізичного розвитку в закладі освіти.</p> <p>43) Проблема організації вільного часу школярів. Вулична робота.</p> <p>44) Організація змістовного дозвілля в умовах навчального закладу.</p> <p>45) Основні форми проведення дитячого дозвілля.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

ДОДАТОК
Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в Інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1	<p>Тема. Система соціально-педагогічної роботи в освітніх установах. Типологія закладів системи освіти. Дошкільна освіта. Загальна середня освіта. Позашкільна освіта. Професійна (професійно-технічна) освіта. Вища освіта. Характеристика психологічної служби системи освіти України. Мета, завдання, функції та принципи діяльності психологічної служби. Структурні підрозділи психологічної служби системи освіти.</p>	Лекція	1, 6, 7, 11, 22		
2	<p>Тема. Система соціально-педагогічної роботи в освітніх установах. Нормативно-правова база діяльності соціального педагога Посадові обов'язки соціального педагога в закладах освіти. Функції соціально-педагогічної роботи фахівця закладу освіти. Кваліфікаційні вимоги до соціального педагога. Соціально-психологічна служба закладу освіти, структура. Діяльність соціального педагога та практичного психолога у закладі освіти: спільне та відмінне.</p>	Лекція Семінарське	1, 6, 7, 11, 22	Скласти перелік нормативно-правових документів, які регулюють діяльність соціального педагога у закладах освіти (3 год)	2 тиждень
3	<p>Тема. Соціальний педагог в освітньому закладі Причини виникнення в освітніх закладах спеціалістів</p>	Семінарське	1, 6, 7, 11, 22, 26		

	із соціально-педагогічного патронажу. Вимоги до професійної підготовки соціальних педагогів. Заклади освіти України, які потребують фахівців із соціально-педагогічного патронажу. Основні завдання, напрями роботи соціального педагога в освітніх закладах.				
	Тема. Соціальний педагог в освітньому закладі Функції та ролі соціального педагога в освітніх закладах. Умови та показники успішної роботи соціального педагога. Основні категорії дітей, які потребують допомоги в закладах освіти. Нормативно-правова база професійної діяльності соціального педагога в системі освіти.	Семінарське	1, 6, 7, 11, 22, 26		
4	Тема. Організаційні аспекти діяльності соціального педагога. Документація соціального педагога загальноосвітнього навчального закладу: план роботи на рік, план роботи на місяць, соціальна картка учня, журнал соціально-педагогічної діагностики та спостережень, журнал індивідуальних і групових консультацій, журнал корекційно-розвивальної роботи, журнал щоденного обліку роботи, статистичні звіти, соціальний паспорт класу (школи).	Лекція	7, 10, 13, 23, 26	Скласти план роботи соціального педагога. (6 год)	3 тиждень
	Тема. Організаційні аспекти діяльності соціального педагога. <u>Завдання 1.</u> Опрацювати загальну посадову інструкцію соціального педагога. <u>Завдання 2.</u> Скласти план роботи соціального педагога у закладі освіти на навчальний рік (тип закладу – на вибір)	Практичне	7, 10, 13, 23, 26	Написати аналіз плану роботи соціального педагога з бази практики з точки зору виконання ним посадових обов'язків та дотримання нормативних документів (4 год)	4 тиждень
5	Тема. Зміст, форми та методи професійної діяльності роботи соціального педагога в освітніх закладах. Особливості змісту та форм роботи соціального	Лекція	6, 10, 11, 13, 23, 24	Скласти і заповнити таблицю діяльності соціального педагога у закладі освіти	5 тиждень

	<p>педагога в закладах освіт и різного типу. Діагностична й прогностична робота соціального педагога. Діагностика особистості учня та його соціальних зв'язків у закладі. Особливості процесу соціально-педагогічної діагностики. Консультативна діяльність соціального педагога. Принципи консультування. Основні завдання консультування. Індивідуальні консультації щодо роботи з окремими категоріями учнів.</p>			(3 год)	
6	<p>Тема. Зміст, форми та методи професійної діяльності роботи соціального педагога в освітніх закладах. Корекційна робота соціального педагога. Індивідуальна та групова корекційна робота з дітьми дошкільного віку, учнями початкових класів, середніх класів, старших класів. Профілактична робота соціального педагога Просвітницька діяльність, її місце в контексті загальної соціально-педагогічної роботи. Форми та методи організаційно-методичної роботи. Співпраця з громадськими організаціями як важлива складова соціально-педагогічної діяльності.</p> <p>Тема. Зміст, форми та методи професійної діяльності роботи соціального педагога в освітніх закладах. Зміст роботи соціального педагога в закладах дошкільної освіти. Зміст соціально-педагогічної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах. Напрями роботи соціального педагога у закладах освіти, їх особливості. Методи роботи соціального педагога з різними категоріями дітей у закладах дошкільної та загальної освіти. Особливості їхнього підбору та</p>	<p>Лекція</p> <p>Семінарське</p>	6, 10, 11, 13, 23, 24		

	використання.				
7	<p>Тема. Зміст, форми та методи професійної діяльності роботи соціального педагога в освітніх закладах.</p> <p>Соціально-психологічна допомога та підтримка дітей, що опинилися у кризових ситуаціях. Вивчення особливостей життєдіяльності дітей в умовах сім'ї шляхом соціально-педагогічного інспектування та забезпечення за необхідності соціально-педагогічного супроводу сім'ї.</p> <p>Організація внутрішньошкільного моніторингу з метою своєчасного виявлення та вирішення соціально-педагогічних проблем дітей, батьків, педагогічного колективу.</p> <p>Соціально-педагогічне дослідження мікрорайону школи з метою його соціальної паспортизації</p>	Семінарське	6, 10, 11, 13, 23, 24		
	<p>Тема. Робота з дітьми, що мають відхилення у розвитку – обдаровані діти.</p> <p>Норма та відхилення від норми у соціальній педагогіці.</p> <p>Поняття обдарованості. Типи обдарованості. Поняття загальної та спеціальної обдарованості. Особливості обдарованих дітей. Спеціальні навчальні заклади для обдарованих дітей. Зміст роботи соціального педагога з обдарованими дітьми.</p>	Лекція Семінарське	1, 11, 22, 24	Підібрати методи визначення обдарованості дитини (5 год)	7 тиждень

8	<p>Тема. Робота з дітьми, що мають відхилення у розвитку – діти з девіантною поведінкою. Поняття девіантної поведінки, її види. Проблеми бездоглядності і бродяжництва та спроби їх вирішення в Україні. Виявлення дезадаптованих дітей, встановлення причин дезадаптації та надання їм необхідної допомоги. Зміст та методи роботи соціального педагога з дітьми, що мають відхилення у поведінці. Моделювання практичних методів (вправ, ігор, елементів тренінгу, бесіди, перегляд відео ресурсів тощо) для подолання девіантної поведінки дітей</p>	<p>Лекція Семінарське Практичне</p>	<p>1, 12, 15, 16, 22</p>	<p>Скласти план-конспект проведення роботи з дітьми з девіантною поведінкою на корекцію їх поведінки (з усім необхідним матеріалом) (6 год)</p>	<p>8 тиждень</p>
9	<p>Тема. Робота з дітьми, що мають відхилення у розвитку – діти з інвалідністю Розуміння основних понять – діти з інвалідністю, діти з особливими освітніми потребам, діти з функціональними обмеженнями. Моделі ставлення суспільства до людей з інвалідністю. Форми навчання дітей з інвалідністю, їх переваги та недоліки (домашнє навчання, навчально-реабілітаційні центри, інклюзивна форма навчання) Зміст роботи соціального педагога у мультидисциплінарній команді в інклюзивному освітньому просторі. Інклюзивна освіта – перспективи, проблеми, шляхи подолання. Інклюзивні цінності. Організація роботи мультидисциплінарної команди у закладі освіти. Складання індивідуальної програми навчання та розвитку дитини з особливими освітніми потребами. Зміст роботи соціального педагога у</p>	<p>Лекція Семінарське</p>	<p>4, 7, 19, 20, 22, 26</p>	<p>Проаналізувати стан інклюзивності архітектурного дизайну (з фото) на вулицях, в транспорті, в закладах освіти, обслуговування тощо. Пояснити які права порушені, запропонувати шляхи вирішення (6 год)</p>	<p>10 тиждень</p>

	мультидисциплінарній команді в інклюзивному освітньому просторі.				
10	<p>Тема. Статеве виховання школярів як напрям діяльності соціального педагога у закладі освіти</p> <p>Питання здоров'я підростаючого покоління як соціальна проблема. Основні складові здоров'я, їх характеристика.</p> <p>Зміст статевого виховання на різних вікових етапах розвитку особистості (ранній вік, дошкільний вік, молодший шкільний вік, підлітковий вік, юнацький вік). Форми статевої просвіти в умовах освітнього закладу.</p> <p>Проведення (моделювання) роботи з дітьми різного віку з підвищення рівня статевої культури</p>	<p>Лекція</p> <p>Семінарське</p> <p>Практичне</p>	1, 10, 22	<p>Скласти (самостійно придумати) план схеми-ситстему роботи соціального педагога зі статевого виховання школярів в умовах ЗОШ (6 год)</p> <p>Скласти план-конспект проведення роботи зі статевого виховання дітей та молоді (з повним описом, презентацією, анімацією, ілюстраціями тощо) (6 год)</p>	<p>11 тиждень</p> <p>12 тиждень</p>

11	<p>Тема. Соціально-педагогічні технології профорієнтації старшокласників.</p> <p>Професійна орієнтація як напрям соціально-педагогічної роботи. Складові професійної орієнтації. Професійна консультація, її види та зміст. Професійна інформація та професійна агітація: зміст та форми проведення. Професійна діагностика. Види профдіагностичних тестів.</p> <p>Проведення (моделювання) лекції на тему вибору професії, діагностики професійних намірів та нахилів</p>	<p>Лекція</p> <p>Семінарське</p>	10,11, 18	<p>Підібрати методи діагностики професійних намірів, інтересів, нахилів школярів (не менше п'яти) (5 год)</p> <p>Скласти план-конспект проведення профорієнтаційної роботи дітей та молоді (з повним описом, презентацією, анімацією, ілюстраціями тощо).</p> <p>Напрямок роботи – на вибір (6 год)</p>	
12	<p>Тема. Насильство як соціально-педагогічна проблема.</p> <p>Насильство, його прояви, види. Характерні ознаки насильства. Повноваження державних структур, установ та організацій, які надають допомогу постраждалим від насильства.</p> <p>Форми та методи надання соціально-педагогічної допомоги постраждалим від насильства.</p> <p>Заходи щодо запобігання насильству.</p>	<p>Лекція</p> <p>Семінарське</p>	2, 6, 13, 26		

13	<p>Тема. Співпраця соціального педагога з педагогічним колективом у вирішенні соціальних проблем</p> <p>Необхідність співпраці соціального педагога з адміністрацією, педагогічним колективом у виконанні професійних обов'язків.</p> <p>Напрями взаємодії, основні проблеми, які вирішує соціальний педагог. Особливості взаємодії з педагогами, які мають різний педагогічний досвід.</p> <p>Зміст, форми та методи роботи соціального педагога з педагогічними працівниками.</p> <p>Проведення різних форм та методів робіт з педагогами (ігри на формування комунікативних навичок, подолання стресу, володіння емоціями та ін, чи діагностичної роботи)</p>	<p>Лекція</p> <p>Семінарське</p> <p>Практичне</p>	6, 10, 11, 23	<p>Скласти два різних плани-конспекти роботи роботи з педагогічним колективом (з повним описом, презентацією, анімацією, ілюстраціями тощо). Напрямок роботи – на вибір (6 год)</p>	
----	---	---	---------------	---	--

14	<p>Тема. Робота соціального педагога з сім'ями вихованців</p> <p>Основні типи сімей, які потребують соціально-педагогічної допомоги та підтримки в умовах закладу освіти. Напрями соціально-педагогічної роботи з різними типами сімей. Зміст, форми та методи діагностичної роботи з сім'єю. Особливості соціального інспектування сім'ї. Зміст, форми та методи соціально-профілактичної роботи з сім'єю. Зміст, форми та методи соціально-реабілітаційної роботи з сім'єю. Соціально-педагогічний супровід сім'ї.</p> <p>Практичне заняття проходить у вигляді ділової гри – батьківські збори.</p> <p>(Тему зборів студенти пропонують самостійно)</p> <p>У процесі ділової гри студенти розподіляють між собою ролі – директор установи, соціальний педагог, практичний психолог, залучені фахівці, батьки, бібліотекар.</p> <p>Директор – веде збори.</p> <p>Соціальний педагог, психолог, залучені фахівці – беруть участь у проведенні зборів – виступають на задану тему.</p> <p>Бібліотекар – організовує виставку літератури з обраної проблеми.</p> <p>Батьки – активні учасники батьківських зборів, дискутують, висловлюють свої думки, бачення проблеми, рекомендації.</p>	<p>Лекція</p> <p>Семинарське</p> <p>Практичне</p>	6, 10, 11, 21, 23	<p>Скласти два різних плани-конспекти роботи з батьками (з повним описом, презентацією, анімацією, ілюстраціями тощо).</p> <p>Напрямок роботи – на вибір (бгод)</p>	15 тиждень
15	<p>Тема. Організація дозвілля дітей.</p> <p>Проблема організації вільного часу школярів. Організація змістовного дозвілля в умовах навчального закладу.</p> <p>Основні форми проведення дитячого дозвілля. Принципи проведення. Вимоги до організації.</p>	<p>Лекція</p> <p>Семинарське</p>	13, 17, 23	<p>Укласти список закладів, які займаються сьогодні організацією дозвілля у Львові.</p> <p>(5 год)</p> <p>Розробити план-конспект</p>	16 тиждень

	Залучення дітей до діяльності дитячих та молодіжних організацій; волонтерської роботи в різних соціальних службах; спортивних секціях, гуртках тощо.			організації дозвілля дітей (на вибір) зі всіма необхідними методичними матеріалами (6 год)	
16	<p>Тема. Перспективи соціально-педагогічної діяльності у закладах освіти</p> <p>Заняття проходить у вигляді конференції, де студенти – доповідачі, які представляють свої проекти перспектив розвитку соціально-психологічної служби у закладах освіти</p>	Практичне			
	Підсумкова модульна контрольна робота				